

resti tuli edellä kauniisti kottia, ja ruokoi saada levolle mennä; sillä kähminen oli hänen väsyttänyt heikossa tilassa.

Ennen kuin hän heräsi unesta, oli lääkäri, joka oli tuttava Salossa, ehtinyt tulla Raupungista. Jännä ilmoitti hänelle lyhykäisesti, mikä tapaus oli hänen Syttärensä järjen turmellut. Hän näyttää Lääkärille sairaan vielä vuoteessa lewolla. Lääkäri katselee käswoin tätä ihanaista sairasta, ja sanoo Jännälle: ei se ole lapsen murhaja. Olkon syh mikä liene hänen sikiänsä kuolemaan; ei hän ole sitä ehdolla tappanut. Sairas jätettiin makaamaan, ja lääkäri otti lapsen erihuoneessa, ilman laillista käskeyä, ulkopuolin tutkiaksensa, jonga hän hawaitti tukahruen kuolleeksi, niin kuin Äiti, ehkä hulluudessa, jälkeen kähmin mainitsee; sormen siat tunduivat vielä tarkalle silmälle lapsen poskilla.

Lääkäri, joka oli aiwan oppinut ja wiisas mies, keskusteli Jännän kanssa, ehkä särjettyillä sydämillä, astoista, kuinga ensimmäisellä erhetyksellä owat useasti suuret vaikutukset, niin kuin kipinäällä tulipaloon. Sitte kuin erhetys kerran tapahtunut on, sitte on tydläs sen vaikutuksia

wälttää, waan ihminen on niin kuin la-
wa myrskysä merellä, joka silmän rä-
päys odottain haaksi-rikkoa.

Teresa heräsi unesta, ja tahtoi men-
nä lastansa katsomaan. Jämsä ja lää-
käri astuivat sisälle kammariin. Tere-
sia tunsi lääkärin ja rukoili hänen kaut-
tansa Jämsä lupaa saada mennä lapsen-
sa tykö, joka muutoin itkee ja kuolee nä-
kään. Se taidatte uneksia, wastasi lää-
käri, joka tahtoi kääntää hänen mieltensä
lapsesta, ei teillä lasta ensingän ole.
On, on kyllä, sanoi Teresa, minulla
on kaunis ja hywä lapsi, joka itki waan
yhden kerran, mutta kuin minä panin kä-
teni suun eteen, nukkui se makaamaan.
Minä menen sitä katsomaan. Lääkäri,
joka luuli hywäksi antaa hänelle myöden,
ja ei wastustaa heikko-mielisen tahtoa,
jonga kautta hän toivoi muutosta sairaan
tilaisuudessa, wiittasi Jämsälle, joka ym-
märsi asian ja sanoi Tyttärellensä: sinä
saat mennä ja minä ja Tohtori tulemme
sinun kanssas, me autamme sinua. Tere-
sia lensi ylös wuoteesta kiitollisuudella
Jämsä kaulaan sillä tavalla, että lää-
käri pelkäsi turmelusta sairaalle. Mutta
hän hellitti ja puhui ristiin. Waatteet
puet-

puettiin hänen päällensä, ja he lähtivät kolmisiin kavelemaan endistä niittu-latoa kohden, josta lapsi oli jo pois tuotuna; sillä lääkäri tahtoi wakuuttaa Teresiaa, että ei hänellä lasta ollutkaan, ja luulisen kautta hänen pikemmin järjelle saattawansa. Waan koska he ehtivät ladon luoksi, ja Teresia ei löytännyt lastansa, puhkesi hän isoon itkuun, wiskasi itsensä lattialle sillä paikalla kussa hänen lapsensa lepo-sia ollut oli, huusi lastansa kiwaalla äänellä, — ja nyt oli hiljainen mielipuolisuus muuttunut riivatuksi hulluudeksi, johon taisi olla syyn osittain sielun lemottomuudessa ja osittain maidon wäikutuksessa, joka oli lykännyt itsensä rinoista takaisin ruumiiseen ja aivoiin.

Nyt hawaittiwät wasta lääkäri ja Isändä, mingä epä-huomion he tehneet oliwat. Ei he woineet Teresiaa muulla neuwolla hallita, waan täytyi sitoa kädet kiini seljän taka kaula-waatteella, jona Isändä sitä warten hellitti kaulastansa, ja nyt kuljettiwat he händä kotia-käsin taluttain kahden puolen käsi-warsista. Kiljahdellen riivatussa tilassa tuodaan Teresia kotia. Hän tahtoi riivatuna itsensä turmella. Riitauden lauhduttami-

sen toivossa tuotiin lapsengin jo lakastu-
wainen ja kaskoilta sinistynyt ruumis
hänen helmaansa, waan hän ei tuntenut
sitä, syöksi sen pois puolestansa ja sanoi
tiuskaten: wie pois se perkeleen musta si-
tiä! ei se ole minun; minun lapseni on
kaunis kuin Engeli. Lääkäri tarwitfi kai-
ki neuwonsa lie Wittämään tätä hirmuista
tilaisuutta, joka kuitengin viimein niin
paljo lauhui, että Teresian ruumiilli-
nen kamppaus tuli wähää helpommaksi,
mutta haura ja sielun lewottomuus ei wä-
henneet. Hän näki hirmuisia näköjä. Hän
käwi läpi taimaat ja helwetit lastansa et-
simässä. Hän puhui näköjäänsä waristyk-
sellä, ehkä aiwan sekaisesti. Hänen mei-
ninginsä oli kuitengin arwattawa, kuinga
hän joutui tuonelaan, ja kuinga hän näki
siellä monenlaisia haamuja, erinomattain
tapasi hän yhden suuren warjon, jota Luu-
loksi kutsuttiin. Tätä warjoa rukoihi hän
lastansa etsimään, taikka olemaan hänelle
etsinnösssä awullinen, johon se oli kohta
suostuwainen, ja wei hänen ensin alas hel-
wettiin, jossa nähdyt kumaukset owat war-
sin mahdottomat mainita. Ehkä Teresia
halulla etsi lastansa, pelkäsi hän sen siellä
löytävänsä. Niin hirmuttawa oli tämä
kauhea kadotuksen paikka. Sitte wei war-
jo hänen ylös taimasta kohden. Siellä

näki hän lapsensa Abrahamin helmassa; hän kiljahi ilosta tämän näön ylitse, että taimaan ääret kajahtivat. Warjo Eakosi ja Teresia syöksä lastansa kohden lewitetyillä käsillä sitä hartaasti vastaan ottamaan; - - - mutta Abrahami ylensti Eakosensa ja katsoi wanhurskauden silmillä hänen puoleensa; Teresia seisahui, ja suurella jyllinällä kuuluiwat kohta nämät sydämdä murtawaiset sanat: ”Mene pois, syndinen! sinä olet mahdoton minun Eakosweni edessä, sinä olet mahdoton tätä lasta omistamaan. Se oli sinulle tosin uskottu; sinä olisit siitä ilon ja onnen löytänyt, mutta sinä olet hänen itse murhannut. Nyt on hän wiattomuudessa minun pysyväinen perindöni. Mene sinä takaisin maan päälle esimerkiksi, kauhealla muodolla opeittamaan hembeille sisarilles äidin rakkautta sikiditänsä kohtaan; sinun tuomios ei ole vielä, waan kohta, langetettawa.”

Silmän räpäys, ja hän wajosi alas korkeudesta, niin kuin ihminen useasti puotaa unesansa, ja puoli-pydrtyneenä hawaitsi hän itsensä wuoteessa, jossa nyt hänen elämänsä eron hetki lähestyy, eikä tiedä tilaisuudestansa kuoleman jälkeen; sillä hän sanoo syndinsä olewan suuremman kuin Jumalan armon. Ei hän luule Eakosensa saawansa nähdä murhattua sikiditänsä.

Woi surkeutta, woi surkeutta! huusi hän,
ja ylen andoi hengensä.

P ä ä t ö s.

Ihminen! jos luulet todella itset
virheistä vapaaksi ja olet pikainen lähim-
mäistäs tuomitsemaan, wiskaa ensimmäi-
nen kivi onnettoman päähän, joka ei ole
ymmärtänyt eikä woinut wiettelystä ja syn-
diä vastaan seisoa. Waan jos et ole it-
sekän täydellinen, niin itke hiljaisuudessa
ihmisen heikkouden ylitse. Kuka taitane
tutkia ne salaiset siteet, joilla ihminen on
pauloitettuna tapausten orjaksi. Hänen pi-
täisi walwomana heikkouduksensa ylitse, niin
kuin wartia yöllä tulipalon lähden, ja
sammuttaman kohta syntyneet synnin kipi-
nät; muutoin on työläs syndiä woittaa,
niin kuin tuli-paloa sammuttaa.

Erstainen synnin orja, ja pahanel-
kinen ehdon murhaja! joka surmaat siinä
turwattomassa tilassa. Ajattele sitä het-
keä, koskas murhatun hedelmäs tuonelas-
sa jälle silmätä saat. Luuletkos olewan
sinulla rohkeutta kohdata händä Wanhurs-
kouden kaswoen edessä? Riemua ei ole
sinulla hänestä missäkän paikassa; taimas-
kin olisi näin sinulle helmetin wertainen.

Ei hän petokan wahingoita sikiäänsä ,
 waan rakastaa ja suojelee sitä omangin
 hengensä waaralla. Sinä hukutat itse he-
 delmäs taikka huolimattomuuden ja muun
 kelwottomuuden kautta sen turmelet , ja
 olet niin muodoin petoa ilkeämbi. O-
 ta itselles wertaus Teresiasta. Me luu-
 lemme hänen wiattomaksi murhaan. La-
 paukset syöksiwät hänen turmelukseen. Lap-
 si kuoli tapaturmaisesti wasten äitinsä tah-
 toa. Hän oli hywä ja kaikilda rakastet-
 tu ihminen , - - - ilman lohduitusta on
 hänen elämänsä kuitengin loppunut. Eh-
 don murhaja ! mitä lohduitusta voit sinä
 tämän suhteen toivoa elämäs wiimeisellä
 retkellä. Ei sinua maailman rangaist-
 usten alla surkuttele. Sinä olet niin
 kuin ulos wiskattuna armon owesta, jota
 sinä suljettuna, paatuneessa tilassas, tur-
 haan kolkutat.

— 18 —
D m a - T u n d o,

Dma-tundo ombi suuri
lahja Luojan laupiuden,
erittäisin elämistä
suotu sukumme hyväksi.

Surstauden hywohydestä
ombi töiden todistaja,
wartiamme walwomainen,
tullut taiwaasta tykömme.

Se, se kungin sydämelle
tunnustaapi työnsä arwon,
lohduttaapi, langettaapi,
ennen tuomion tuloa.

Se on taiwas tunnoillemme
tähden työmme tarkoitetun,
taikka tuska täydellinen,
häijyn helwetin mukainen.

Mutta kuka muukalainen
tulahuttaa tunnon lahjan,

se on peto peljättävä,
surma ihmisten seassa;

lain kovan kostamata,
salaisuuden suojan alla,
on se valmis wahingoihin
synnin julmassa janossa.

Synda himoo saastaisuutta,
kalvain imee itseänsä,
niin kuin karhu konnussansa
kämmen-päättänsä kewailla.

Sunnottoman tuhmyudessa
ombi pesä pahain juonden,
niin kuin pedon penikoilla
kormen syngään sisällä.

Ohmettele, ihmis-raukka,
tunnon syvää turmelusta,
koska kohden sikiäänsä
sydän kovettuu kiveksi;

Koska kuullaan mainittavan,
että riemu äidin rinnan,

Iembeyskin luonnollinen
 täällä tukahtuu monesti,
 tukahtuu ja paatuu paljo
 synnin tähden sillä lailla,
 että muuttuu murhaiseksi
 rinda rakas ja suloinen.

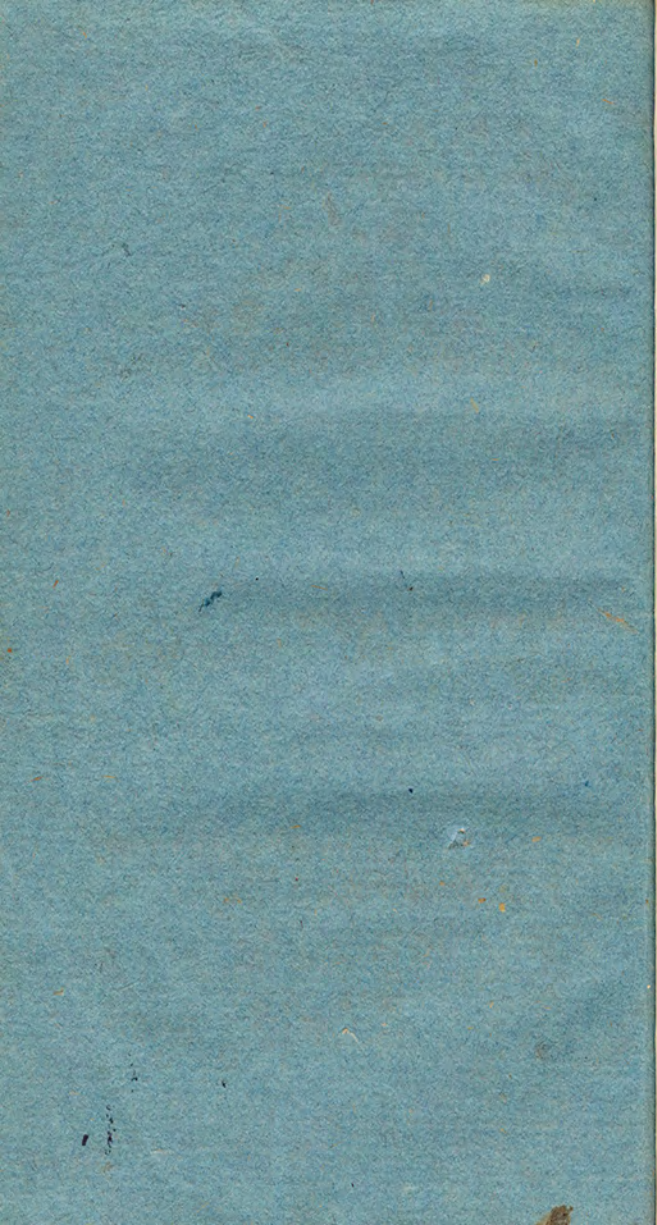
Tässä syhtä syvyydellä,
 helvetillä hirviällä,
 awattuna, ammollansa,
 olis' nielemään otansa;

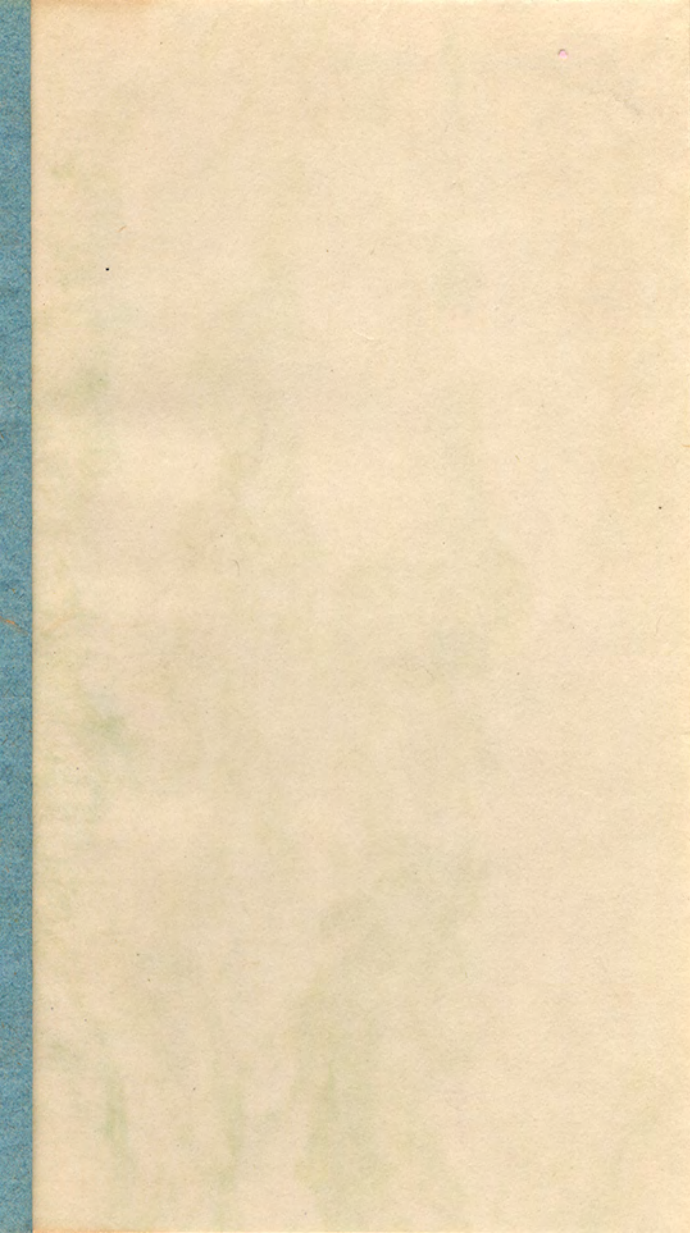
mutta Herran hurstas mieli
 säästää koston kovemmassi
 tuomiolle tullessamme,
 tilin viimeisen teossa.

2. 8. III. 89.

H. Suoni Kallio

Geom. Kaunohinj. 1.

MB9597

